

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2021/422

Livslångt lärande vid Uppsala universitet

Projektdirektiv

Fastställt av Uppsala universitets rektor 2021-03-09

2021-02-18

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte _____	3
2	Mål _____	4
3	Organisation och arbetssätt _____	4
4	Avgränsningar _____	6
5	Tidplan _____	6
6	Budget _____	7
7	Bilagor _____	7

2021-02-18

1 Bakgrund och syfte

Under senare åren har fler och fler direktiv kommit för att svenska lärosäten bör ta ett större ansvar vad gäller det livslånga lärandet och samhällets kompetensutveckling utöver traditionell grundutbildning. Frågan är inte helt ny och flera initiativ och insatser har gjorts tidigare, till exempel genom fristående kurser.

Regeringen lade våren 2020 fram en promemoria med förslag till ändring av i högskolelagen. Syftet är ”att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet”. Lagen räknas vara i kraft från 1 juli 2021. Covid-19 situationen har i flera avseenden accelererat lagförslaget men också frågan och insatser i stort. Universitetet förväntas på både kort och lång sikt att ta ett större ansvar för livslångt lärande.

I det korta perspektivet behöver universitetet möta samhällets behov av kompetensutveckling och kompetensomställning i Covid-epidemiens spår. Staten har för år 2021 tillfört en halv miljard extra i grundutbildningsanslag till högskolor och lärosäten och en betydande del av dessa extra medel satsas på området livslångt lärande. Uppsala universitet har tilldelats 22 mkr för utbildning riktad direkt mot ett livslångt lärande.

Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap har påbörjat ett långsiktigt arbete kring ett livslångt lärande och i den kompletterande VP:n 2021 fick områdesnämnden ett uppdrag att leda en universitetsgemensam satsning på livslångt lärande under 2021.

”Inom ramen för den ettåriga satsningen på livslångt lärande avsätts 1 500 tkr för att utforma och implementera initiativet om den långsiktiga satsningen på livslångt lärande. Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap ges uppdraget att leda den universitetsgemensamma satsningen på livslångt lärande”

Styr- och resursutredningen (SOU 2019:6) ansåg att livslångt lärande är ett brett begrepp som kan sorteras i fyra kategorier (viss överlappning) utifrån syftet med lärandet:

- **Fortbildning:** arbetstagarens behov att utbilda sig för att kunna utföra samma arbetsuppgifter, vilka bedöms utvecklas och kräva högre kompetens.
- **Vidareutbildning:** arbetstagarens behov att utbilda sig för att kunna utföra nya arbetsuppgifter hos arbetsgivaren (finansieras ibland via arbetsgivaren, tex uppdragsutbildning).
- **Karriärväxling:** individens behov av att utbilda sig för att byta karriär.
- **Bildning:** individens behov av att utbilda sig för personlig utveckling (tex dagens fristående kurser).

Regeringens samverkansprogram för kompetensförsörjning och livslångt lärande tar utgångspunkt i samhällets och näringslivets efterfrågan, behovet av ny kompetens och förbättrade förutsättningar för arbetstagare att ställa om eller vidareutbilda sig.

Samverkansprogrammet ska bidra till att individer ska vilja och kunna lära om och kontinuerligt utvecklas, så att de är attraktiva på en arbetsmarknad i förändring. Företag ska kunna växa i Sverige genom att attrahera och anställa den breda kompetens de behöver för att vara konkurrenskraftiga på en global marknad, men även för att bedriva världsledande forskning och utveckla världsledande innovationer.

Universitetets arbete tar därför avstamp i att vi vill skapa utbildning som stärker Sveriges konkurrenskraft samt ökar individens kompetens och anställningsbarhet. Att tydliggöra förutsättningar och hur behoven ser olika ut inom de olika vetenskapsområdena är också en viktig del av projektet.

2021-02-18

2 Mål

Vision

Uppsala universitet ska vara det självklara valet för ett livslångt lärande genom hela livet

Mål med projektet

- Att Uppsala universitet tydliggjort vilka förutsättningar, incitament och behov man ser för ett livslångt lärande inom universitetet och för respektive vetenskapsområde.
- Att universitetet har tagit fram koncept/utbildningsmodeller för olika målgrupper och kurs typer anpassade för ett livslångt lärande.
- Att universitetet vet vilka förändringar och justeringar som krävs i universitetets ramverk för utbildning för ett hållbart och långsiktigt arbete för ett livslångt lärande.
- Att universitetet har ett bra system för att attrahera rätt målgrupp och synas med sitt arbete för ett livslångt lärande
- Att universitetet har ett bra system för att fånga influenser kring vad som görs inom området nationellt och internationellt.

3 Organisation och metodik

Vi ser en rad olika frågetecken som behöver lösas för att kunna rulla ut och för att kunna göra det krävs samarbete över vetenskapsområdena och med gemensamma enheter på UU (främst student- och kommunikationsavdelningarna) men ev också nationellt.

Det handlar bland annat om:

Koncept och kursmodeller

- studietakt
- distributionsform - distans/digitalt/fysiskt
- tillgänglighet - kurser på kvällar, helger
- tvärvetenskapligt
- internationellt – tex kurser på engelska

Stödsystemet

- flexibel antagning
- kortare kurser
- alternativa behörighetskrav eller urval

Marknadsföring (en webbportal är inte hela lösningen)

Det är viktigt att universitetet ger incitament till verksamheten för att arbeta med det livslånga lärandet och att det tydligt handlar om att skapa nya koncept för utbildning. Det krävs

2021-02-18

långsiktighet för att institutionerna ska våga satsa och svar på hur konceptet gynnar verksamheten.

Projektet ska inventera vilka samarbeten som finns idag och vilket kursutbud som universitetet redan har. Goda exempel kan lyftas fram och ge ringar på vattnet.

Förslag på aktiviteter

- Inventera och synliggöra universitets kursutbud inom livslångt lärande idag. Eventuellt göra justeringar som tillägg och förtydligande.
- Identifiera och åtgärda justeringar som krävs i ramverk. Definiera och motivera utifrån nuläge och önskeläge.
- Ta fram förslag till nya utbildningsmodeller (inte vanliga kurser o program).
Utnyttja universitetets bredd
- Tät samverkan med universitetets arbete med alumner – ta fram förslag till aktiviteter som ger synergieffekter
- Kommunikation och marknadsföring – även internt
- Omvärldsbevakning LLL – samverkan med andra och gemensam påverkan (externa projektet). Nationell och internationell utblick – vad görs på området?
- Internt och för universitets uppdragsgivare identifiera och tydliggöra högskolans roll för livslångt lärande och vikten av att säkerställa kvaliteten på universitets kursutbud.
- Forskarutbildning – skapa fler möjligheter för industridoktorander och industrilicentiater
- Stärka samverkan mellan universitets interna aktörer *Områdena/fakulteter/institutioner Development office, UUI, UU Samverkan, Upptech, Studentavdelningen, Kommunikationsavdelningen, Uppdragsutbildningen*

Styrgrupp

Leds av vicerektor Johan Tysk

- En person från respektive vetenskapsområde:
Teknat prodekan utbildning Cecilia Johansson
Humsam stf vicerektor Mattias Martinsson
Medfarm prodekan Anja Sandström
- Kommunikationsdirektör Pernilla Björk
- Chefen för studentavdelningen Karin Apelgren
- En ledamot utses av studenterna enligt bestämmelser i studentkårsförordningen (2009/769)

Adjungerade:

- Adm. stöd Lena Strålsjö
- Chefen för uppdragsutbildningen, Ulrika Ljungman

2021-02-18

Projektgrupp och projektledare

Lena Strålsjö, utbildningsledare områdeskansliet för teknik- och naturvetenskap

Arbetsgrupper

Arbetsgrupp stöd

Arbetsgrupp pedagogik

Arbetsgrupp samverkan, marknadsföring och omvärld

Bemanning av projektgrupp, arbetsgrupper samt eventuella referenspersoner fastställs i projektplanen.

4 Avgränsningar

Behovs- och intresseanalys omgivande samhället

För att få arbetet kring livslångt lärande att flyga krävs en god samverkan med det omgivande samhället och att ha örat mot rälisen. Att skapa en bra bild och process för att samverka kring det omgivande samhällets behov och intresse av ett livslångt lärande är därför ett mycket viktigt mål med Teknats interna projekt. Behovsinventering och intresseanalys kommer dock inte att inkluderas i det här projektet men bör ske parallellt.

Finansieringsmodeller för livslångt lärande

Ytterligare ett område som behöver utvecklas för att högskolans arbete med ett livslångt lärande ska bli välfungerande är att det tillkommer nya finansieringsmodeller för den som vill studera parallellt med sitt yrkesliv. Det inkluderas dock inte i projektet utan ses mer som ett steg 2 och en fråga på längre sikt och i ett externt policyarbete.

Förankring

För att förankra universitetets satsning på livslångt lärande är det viktigt med ett brett utbud av seminarier och konferenser om livslångt lärande, både internt och externt. Ett arbete som måste gå hand i hand med projektet samtidigt som det inte inkluderas i aktivitetsplanen.

5 Tidplan

Projektdirektiv godkänns av vicerektorerna den 18 februari 2021 och fastställs av rektor den 9 mars 2021.

Projektplan fastställs av styrgruppen mar 2020

Delleveranser enligt projektplan med en första leverans den 31 maj

Slutleverans dec 2021

2021-02-18

6 Budget

Rektor avsatte 1 500 tkr i den kompletterande verksamhetsplanen för att utforma och implementera initiativet om den långsiktiga satsningen på livslångt lärande. Medlen är angivna som ofördelade och avsatta på projektkod 962100010.

Kostnader kommer att tas hänsyn till i samband med fastställande av projektets leverans, och eventuella beslut som då måste fattas. Kan se kostnader för marknadsföring, konsult hjälp och andra projektkostnader.

7 Bilagor

Bilaga 1 Kompletterande verksamhetsplan UU 2021

Bilaga 2 Beslut och anhållan till rektor om tillstånd att inrätta kurser om mindre än 5 högskolepoäng UFV 2020/2779, TEKNAT 2020/341

Bilaga 3 Debattartikel *Korttänkt om livslångt lärande vid lärosätena*

https://www.tidningencurie.se/debatt/korttankt-om-livslangt-larande-vid-larosatena/?utm_campaign=unspecified&utm_content=unspecified&utm_medium=email&utm_source=apsis-anp-3